

Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen lausuntoaineisto

(19.10.2017)

Lausunnon antoaika päättyy 24.11.2017, ehdotuksen lausuntoaineisto:

(www.pohjois-pohjanmaa.fi > aluesuunnittelu > maakuntakaavoitus > 3. vaihemaakuntakaava vireillä)

- **Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan ehdotuksen lausuntoaineistokartta 1:300 000** (Tarkistettu 19.10.2017 maakuntahallituksen 16.10.2017 § 183 päätöksen mukaisesti.)
- **Kaavamerkintöjen selitykset ja määräykset**
- **Kaavaselostus**
- **Kaavaselostuksen liiteosa** (liitteet 1-7 ja 11, ei sisällä ao. erillisiä teema- ja selvityskarttoja)
- **Maakuntakaavojen yhdistelmäkartta 1: 300 000**
- **Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivitetty 19.10.2017)**

Erilliset liitekartat / teemakartat ehdotusvaiheessa:

- **Liite 8. Teemakartta – Tuulivoima-alueiden tarkistukset suhteessa 1. vaihemaakuntakaavaan ja sähköverkko Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa 16.10.2017**
- **Liite 9. Teemakartta – Soiden käytön tarkistukset suhteessa 1. vaihemaakuntakaavaan Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa 16.10.2017**
- **Liite 10. Teemakartta – Arvokkaiden harjualueiden ja maa-ainesten ottoalueiden tarkistukset sekä pohjavesialueet Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa (POSKI-hankkeen aineistoa) 16.10.2017**
- **Liite 12. Teemakartta – Poronhoitoalueet Pohjois-Pohjanmaalla (TOKAT-hankkeen aineistoa) 16.10.2017**

Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan taustaselvitykset ja tietopohja:

(työn alla olevat aineistot on merkitty luetteloon kursivilla, liiton verkkosivujen aineistot alleviivattuna)

Pohjavesialueet, maa-ainesten ottoalueet ja arvokkaat harjualueet (kaavaselostus, 3.1)

- Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen Pohjois-Pohjanmaalla (POSKI –hanke). Vaihe 1 vuosina 2011-2014, Vaihe 2 vuosina 2013-2015, Vaihe 3 vuosina 2015-2017. Pohjois-Pohjanmaan liitto (osa valtakunnallista POSKI –projektia, Suomen ympäristökeskus SYKE ja Geologian tutkimuskeskus GTK, 1994 alkaen) (aineisto löytyy luonnosvaiheen alla)
- Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen Pohjois-Pohjanmaalla. Yhteenvetoraportti. Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2017.
- Geologiset tiedot ja mahdollisuudet, Kainuun maakuntasuunnitelma ja -kaava 2020. GTK 2001
- Luonnon ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat harjut Kainuussa. Kainuun ympäristökeskus, 1999
- Luonnon ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Kainuussa. Suomen ympäristökeskus, 2000
- Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat. Suomen Ympäristö 14/2007
- Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantamuodostumat. Suomen ympäristö 32/2011
- Harjujensuojeluhjelma-alueet

Tuulivoima

(kaavaselostus, 3.2)

- Tuulivoimarakentamisen tilanne Pohjois-Pohjanmaalla. Nykytilaselvitys 8.9.2017. Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Tuulivoimahanketaulukko, 8.9.2017
- Tuulivoimarakentamisen vaikutukset muuttolinnustoon Pohjois-Pohjanmaalla. Selvitys Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavaa varten. 2016. Pohjois-Pohjanmaan liitto / Sito Oy
- Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden ulkopuolelle sijoittuvat seudulliset tuulivoima-alueet. Kohdekuvaukset lokakuu 2017. Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Tuulivoimarakentamisen vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön Pohjois-Pohjanmaalla. Selvitys Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavaa varten. lokakuu 2017. Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Tuulivoimarakentamisen suhde asutukseen Pohjois-Pohjanmaalla. Selvitys Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavaa varten. lokakuu 2017. Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaselvitys, selvityskartat 1-8:
  - Selvityskartta 1, Tuulivoimarakentamisen nykytilaselvitys, lokakuu 2017
  - Selvityskartta 2, Maiseman perusselvitys, lokakuu 2017
  - Selvityskartta 3, Näkemäalueanalyysi, helmikuu 2017
  - Selvityskartta 4, Asutus, lokakuu 2017
  - Selvityskartta 5, Linnusto ja muu luonto, lokakuu 2017
  - Selvityskartta 6, Puskurianalyys, lokakuu 2017
  - Selvityskartta 7, Liikenne ja muut huomioon otettavat, lokakuu 2017
  - Selvityskartta 8, Tuulivoima-alueiden sähkönsiirtoyhteydet, maaliskuu 2017
- Kohdekuvaukset Perämeren rannikkoalueelle sijoittuvat 5-9 voimalan alueet, 19.10.2017
- Selvitysalueiden / Tuulivoimatuotannon suunnittelualueiden (se-3) arviointi, erillisenä liitteenä kaksi puskurianalyysikarttaa, 19.10.2017
- Yhteenvedo tuulivoimahankkeiden YVA-menettelyjen ja osayleiskaavojen selvityksistä, lokakuu 2017.
- Kuusamon Maaningan tuulivoima-alueen lisäselvitykset:
  - Maisema- ja kulttuuriympäristön karttatarkastelu, lisähavainnekuvat 4.9.2017
  - Linnuston lisäselvitys 15.9.2017 (vain viranomaiskäyttöön)
  - Porotalousvaikutuksia koskeva muistio 14.9.2017
  - Maastokäynti Riisitunturissa 7.9.2017, EPV Tuulivoima Oy
- Seljänsuun matalan merituulivoima-alueen selvitys 9.5.2017. Metsähallitus Kiinteistökehitys / Sito Oy.
- Seljänsuun matalan merituulivoimahankkeen törmäysvaikutukset 11.10.2017. Metsähallitus / Sito Oy
- Multakaarronnevan tuulivoima-alueen esittely (Puhuri Oy 10.7.2017) ja kuvasovitteet (Ethä Wind).
- Ulkonahkiaisen merituulivoima-alueen selvitys. Suomen Hyötytuuli Oy / Sito Oy. 15.9.2016.
- Kalajoki-Pyhäjoki tuulivoimapuistot. Linnustovaikutusten seuranta 2016. FCG Oy 1.3.2017
- Simo-li tuulivoimapuistot. Linnustovaikutusten seuranta 2016. FCG Oy 28.2.2017

Sähkönsiirto

(kaavaselostus, 3.3)

- Kantaverkon kehittämissuunnitelma 2017–2027 (Fingrid, 2017)
- Hanhikivi 1 -ydinvoimalaitoksen kantaverkkoon liittämiseen tarvittavien voimajohtojen YVA (Fingrid, 2017)
- Pyhänselkä-Nuojua 400 kV + 110 kV ympäristövaikutusten arviointiohjelma (Fingrid, 2017)
- Pudasjärvi-Ranua 110 kV ympäristöselvitys (Caruna, 2017)
- Pahkakosken, Parhalahden, Tolpanvaaran, Vartinojan, Isonvan, Ketunperän, Karhunnevan kankaan, Maaningan, Pahka-vaara, Lavakorven, Hepoharjun, Maaselän sekä Mökkiperä-Pahkamaan tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutusten arviointiselostukset, voimajohtojen ympäristöselvitykset ja suunnitelma-asiakirjat

Vesihuolto

(kaavaselostus, 3.4)

- Pohjois-Pohjanmaan vesihuollon kehittämisohjelma 2035, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja alueen vesilaitokset, julkaistaan 2017

Mineraalivaranto- ja kaivosalueet

(kaavaselostus, 3.5)

- Pohjois-Pohjanmaan mineraalivarat ja maankäyttö – kohti kestävää kaivostoimintaa (PORTTI-hanke, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Geologian tutkimuskeskus, valmistuu 2017
- Kaivosrekisterin karttapalvelu. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ja Geologian tutkimuskeskus (GTK).

Liikenne

(kaavaselostus, 3.6)

- Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan liikennestrategia ja liikennejärjestelmäsuunnitelma (KaKePoLi), Pohjois-Pohjanmaan liitto 2011
- Oulun kaupunkiseudun MALPE-rakennemalli 2040, Oulun seudun kunnat (Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Tyrnävä), Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan liitto 2015
- Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2030 (Liikennevirasto, Oulun seudun kunnat, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2015)
- Valtatien 22 kehittäminen Muhoksen keskustan kohdalla, Ohikulkutieselvitys, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 2016
- Mt 815 Lentokentäntien kehittämisselvitys välillä Hailuodontie (Mt 816) – Pohjantie (Vt4), Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 2017
- Kempele-Limingan logistiikkavyöhyke, esiselvitys (FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy, 2014)
- Hailuodon kiinteän yhteyden yleissuunnitelma (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 2014)
- Kuusamon lentoaseman lentomelualue (Finavia 2016) Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategia (Pohjois-Pohjanmaan, Lapin, Keski-Pohjanmaan ja Kainuun liitot, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin ELY-keskukset, Liikennevirasto, valmistuu 2017)

Kauppa

(kaavaselostus, 3.7)

- Pohjois-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030, täydennysselvitys tavoitevuoteen 2040, loppuraportti 9.10.2017. FCG suunnittelu ja tekniikka Oy, 2017
- Pohjois-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030, loppuraportti 31.10.2011. Pohjois-Pohjanmaan liitto, julkaisu B:67, 2012
- Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan vähittäiskaupan ja erikoistavara- ja suuryksiköiden sijainti suhteessa väestöön ja asutukseen. Työraportti Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan selvityksiä 6.2012
- Pohjois-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030, täydennysselvitys 2013
- Kaupan sijainnin säätely, Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvitys 2013
- Oulun kaupunkiseudun rakennemalli 2040 (2015)
- Oulun seudun kaupan palveluverkko, Oulun seutu 2010
- Oulun seudun kaupan saavutettavuusselvitys, Strafica 2013
- Uuden Oulun yleiskaava (Oulun kaupunki 2016)
- Vähittäiskaupan suuryksiköiden kaavoitus, Ympäristöhallinnon ohjeita 3/2013

Soiden käyttö

(kaavaselostus, 3.8)

- Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistaminen, 3. vaihemaakuntakaavan ehdotus, Vaalan soiden käytön selvitykset 2017, 18.10.2017, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Luonnonvarakeskus (Luke)
Selvitykseen liittyvä erillinen aineisto:
Liite 1: Vaalan se-1 –soiden inventointikartat
Liite 2: Taulukot Vaalan se-1 –soiden vesistökuormituksen arvioinnista (2a1 / valuma-alueittaiset kuormitusarviot, kaikki se-1 –alueet; 2a2 / valuma-alueittaiset kuormitusarviot, kaavaehdotuksen tu-varaukset; 2b / suokohtaiset kuormitusarviot, kaikki se-1 –alueet)
- LIFEPEATLandUse –hankkeen Suo-Mesta -työpaja-aineistot 2017, Luonnonvarakeskus (Luke)
(Liittyy Vaalan alueen mahdollisina turvetuotantoon soveltuvina soina selvitettäviin soihin.)
- Vaalan alueen suurtuotantokelpoiset turvevarat. Geologian tutkimuskeskuksen paikkatietokoosteet turvetutkimuksista vuoteen 2010 saakka sekä vuosilta 2011 – 2015
- Soidensuojelutyöryhmän ehdotus soidensuojelun täydentämiseksi. Ympäristöministeriön raportteja 26/2015. *(Liittyy Metsähallituksen hallinnassa oleviin luonnonsuojelullisesti arvokkaisiin soihin.)*
- Uutta tietoa Kainuun soista. Kainuun suoselvitys –projektin tulosraportti. Kainuun ELY-keskus 2012. *(Liittyy Vaalan alueen mahdollisina luonnonsuojelullisesti arvokkaina soina selvitettäviin soihin.)*
- Turvetuotantoon myönnetty ympäristöluvut 18.11. 2016. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen aineisto.
- Vapo Oy:n toimittamat eräiden soiden luontoinventointiaineistot
- Pohjois-Pohjanmaan ja Länsi-Kainuun suo-ohjelma –hankkeen raportit (useita, osoitteessa www.pohjois-pohjanmaan.fi/projects, käyttäjätunnus aapa, salasana suo)

Biotalous

(kaavaselostus, 3.9)

- Pohjois-Pohjanmaan biotalouden kehittämisstrategia 2015-2020, Kohti kestävää taloutta, Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2014
- PPBIO - Kohti kestävää taloutta -hanke, Pohjois-Pohjanmaan liitto, 1.5.2016 – 30.8.2018

Porotalous

(kaavaselostus, 3.10)

- Opas poronhoidon tarkasteluun maankäyttö-hankkeissa, Paliskuntain yhdistys ja Lapin liitto, päivitetty 4/2014
- TOKAT-aineistot. Paliskunnat, Paliskuntain yhdistys ja SYKE, 2017

Luonnonympäristö

(kaavaselostus, 3.12)

- Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan luo-merkinnät. Selvitys Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavaa varten, Pohjois-Pohjanmaan liitto, lokakuu 2017
- Keski-Pohjanmaan arvokkaat maisema- ja kulttuurialueet. Keski-Pohjanmaan liitto, Sigma Konsultit Oy, 2001

Vaihemaakuntakaavaluonnoksessa osoitetaan perinnemaisemakohteet 1990- ja 2000-luvulla toteutettujen inventointien pohjalta

- Vainio Maarit, Kekäläinen Hannele (toim.). Pohjois-Pohjanmaan perinnemaisemat. Alueelliset ympäristöjulkaisut 44. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus, Oulu. 1997
- Tikkanen Hannu, Hongell Harri, Polso Anne. Keski-Pohjanmaan perinnebiotoopit. Alueelliset ympäristöjulkaisut 112. Länsi-Suomen ympäristökeskus, Kokkola. 1999
- Vainio Maarit, Autio Saara, Leinonen Reima. Kainuun perinnemaisemat. Alueelliset ympäristöjulkaisut 147. Kainuun ympäristökeskus. 2000

Vaalan muu alueidenkäyttö (1. ja 2. vaihekaavan aihealueet)

(kaavaselostu, 3.13)

- Kainuun maakuntakaava 2020
- Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-aluetyöryhmän mietintö II. Mietintö 66/1992, ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto, 1993
- Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla. Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi 2013–2015. Pohjois-Pohjanmaan liitto, julkaisu B:86, 2015
- Kainuun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi 2011–2013. Maaseutumaisemat – arvokkaiden maisema-alueiden inventointi, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 2013
- Maisemanhoito. Maisema-aluetyöryhmän mietintö I. Mietintö 66/1992, ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto, 1993
- Pohjois-Pohjanmaan arvokkaat maisema-alueet. Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oulu, 1997
- Valtioneuvoston periaatepäätös valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista ja maisemanhoidon kehittämisestä 5.1.1995. http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Maisemat/Arvokkaat_maisemaalueet (7.10.2013)
- Kulttuuriympäristöstrategia 2014–2020. Valtioneuvoston periaatepäätös 20.3.2014, 2014
- Siipola, Pirjo. Vaalan kulttuuriympäristöohjelma. Alueelliset ympäristöjulkaisut 205, Kainuun ympäristökeskus, 2002
- Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015. Vaalan maakunnallisesti arvokkaan rakennusperinnön päivitysinventointi, Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2017
- Tevali, Riitta. Inventointiraportti, Kajaani, Paltamo, Vaala, Oulujärvi. Oulujärven vedenalaisarkeologinen osainventointi 8.9.–10.9.2014. Museovirasto, Kulttuuriympäristön hoito/Arkeologiset kenttäpalvelut, AKMA201414:9, 2014
- Purhonen, Paula (toim.). Maiseman muisti - Valtakunnallisesti merkittävät muinaisjäänneet. Museovirasto, Helsinki, 2001
- Muinaisjäänne rekisteri, <http://www.kyppi.fi>, Museovirasto ja Pohjois-Pohjanmaan museo
- Suvanto, Maria. Vanha Oulu-Kajaani-maantie. Tieinventointi Utajärveltä Kajaaniin, 2006
- Vaalan muinaisjäänneiden päivitysinventointi toteutetaan loppuvuodesta 2017, tavoitteellinen valmistumisaika tammikuu 2018
- Oulujärven retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma. Metsähallitus
- Oulu-Kajaani -kehittämisyöhyke, Rokua-Oulujärvi matkailun Master Plan 2020
- Oulujärven käyntisatamat palvelutietoineen. <http://www.kajaanipurjehtijat.net/satamat.htm>
- Vaalan kunta. Venepaikat ja satamat. http://www.vaala.fi/sivu/fi/palvelut/rakentaminen_ja_asuminen/venepaikat_ja_satamat/
- Ympäristöhallinnon aineistot (Suomen ympäristökeskus, paikkatietoaineistot helmikuu 2017)
- Pohjois-Pohjanmaan virkistysverkkoselvitys. Pohjois-Pohjanmaan liiton julkaisu B:80